

Domácí bohoslužby na Památku zesnulých, 1. listopadu 2020

Introit:

Hospodine, tys můj úděl, držím se tvých slov. O shovívavost tě prosím celým srdcem, smiluj se nade mnou, jak jsi řekl. Ž 119, 57n

Pozdrav:

Milé sestry, milí bratři, vítám vás v těchto domácích bohoslužbách v době, kdy intenzivněji vzpomínáme na své blízké, kteří s námi už nejsou, a zdravím vás apoštolským pozdravem: „Milost vám a pokoj od toho, který je, který byl a který přichází. Amen.“ Zj 1, 14

Zazpívejme píseň 557, Otče náš nebeský

Text, který nám poslouží jako základ kázání,

je zapsaný v biblické knize Jeremjáš, 29. kapitole, 1. a 4. až 14. verši:

Toto jsou slova dopisu, který poslal prorok Jeremjáš z Jeruzaléma přesídlencům, zbytku starších, kněžím, prorokům a všemu lidu, které přestěhoval Nebúkadnesar z Jeruzaléma do Babylóna.

„Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele, všem přesídlencům, které jsem přestěhoval z Jeruzaléma do Babylóna: Stavějte domy a byďte v nich, vysazujte zahrady a jezte jejich plody. Berte si ženy a plodte syny a dcery. Berte ženy pro své syny, provdávejte své dcery za muže, ať rodí syny a dcery, rozmnožujete se tam, ať vás neubývá. Usilujte o pokoj toho města, do něhož jsem vás přestěhoval, modlete se za ně k Hospodinu, neboť v jeho pokoji i vy budete mít pokoj.

Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraele: Nedejte se podvádět svými proroky, kteří jsou uprostřed vás, ani svými věštcí. Neposlouchejte své sny, které míváte. Prorokují vám klam v mém jménu, já jsem je neposlal, je výrok Hospodinův.

Toto praví Hospodin: Až se vyplní sedmdesát let Babylóna, navštívím vás a splním na vás své dobré slovo, že vás přivedu zpět na toto místo. Neboť to, co s vámi zamýšlím, znám jen já sám, je výrok Hospodinův, jsou to myšlenky o pokoji, nikoli o zlu: chci vám dát naději do budoucnosti. Budete mě volat a chodit ke mně, modlit se ke mně a já vás vyslyším. Budete mě hledat a naleznete mě, když se mě budete dotazovat celým svým srdcem. Dám se vám nalézt, je výrok Hospodinův, a změním váš úděl, shromáždím vás ze všech pronárodů a ze všech míst, kam jsem vás vyhnal, je výrok Hospodinův, a přivedu vás zpět na místo, odkud jsem vás přestěhoval.“

Milé sestry, milí bratři!

To, co nyní žijeme, není provizorium. Přestože je to pro nás ve zvláštních souvislostech. Vždy je to ovšem tak, že žijeme v nějakém čase, v nějakém prostoru, za nějakých podmínek. A máme svoje

sny a představy, a ty se s naší realitou kryjí jen velmi málo. Schází nám ti, kdo už s námi nejsou. Žije se nám bez nich smutněji a složitěji. Postrádáme jejich praktickou pomoc a podporu, strádáme emotivně bez jejich lásky. Jako by život ztratil svoje kouzlo a ztemnělo se v něm. To v dnešní době celosvětové pandemie pociťují také mnozí, kteří ani nikoho neztratili. Není to ono. A bývalo tak fajn. Bez většího ohrožení a v posledních desetiletích i bez výraznějšího omezení. Tak si kdekdo říká, takto se přece nedá žít. Dobře ten stav potemnění znají i ti, kdo procházejí obdobím velkých osobních nezdarů, to se myšlenky vracejí do doby, kdy to bylo úplně jiné. A co teprve těžce nemocní, kdy nemoc upoutává tak, že přivazuje na lůžko, bere fyzickou i psychickou sílu, bourá všechny naděje na lepší časy. Rovněž tak seniorům, kterým se krátí dech i dny. I kdyby se na svůj stav poctivě připravovali, vzpomínky na veselé mládí umocňují nezvratitelnost. Až prorocky přesvědčivě se člověku nabízí vnímání svého aktuálního života jako vynuceného provizoria. Utvrzujeme se v tom, že to určitě nepotrvá dlouho. Nemůže to takto zůstat. Nakonec, všechno se mění, i toto se brzo změní. Takové proroctví, obecné nebo osobní bývá hodně falešné. A člověk se k němu rád upne a nechá se vypnout. Obrovskou cenu má to, co bylo, snad také to, co bude, ale žádnou to, co je. Tak dobře to sami známe, a tolik pochopení máme, pro každého, kdo se v podobném stavu nachází. Ale velká škoda dnů i celých let v provizoriu.

Obyvatelé Judska jsou odvlечeni do babylonského zajetí. Život v zajetí není jako na svobodě. Do letargie se upadne raz dva. Chybí motivace, proč se snažit něco vytvářet, stavět, sázet. Není to jejich domov a nikdy nebude. Zůstali jim jenom krásné vzpomínky. Kdy jindy by byla falešná proroctví víc v kurzu? Vykašlete se na to, za nic to tady nestojí, však ono to stejně brzy skončí. I kdejaké sny se začnou zdát v noci i za dne. O stavech podobajících se zidealizované minulosti nebo rajske budoucnosti. Bezmoc a bezradnost jsou rodiče fantazie v nejlepši kondici. Nakonec, proč ne, kdyby to ovšem nevedlo k odevzdané rezignaci, rodné sestře zoufalství. Myšlenky o budoucnosti jsou důležité, ale neuživí je sny. Ty dříve nebo později zrodí jenom další zklamání a ještě hlubší pasivitu. „Takovými proroctvími a věštby se nedejte podvádět a sny, které se vám zdají, neposlouchejte. Klamou vás v mém jménu, já jsem je neposlal“, je výrok Hospodinův. Toto Boží slovo Jeremjáš tlumočí přesídlencům. Žádné rajske budoucnosti není, když se nepromítá do současnosti a nemá sílu ji vyživovat.

Vždy budeme žít v nějakých souvislostech a za nějakých podmínek. Někdy to bude žití veselejší, jindy smutnější, někdy snadnější a jindy velmi těžké. Bude vždy ovlivněno okolnostmi, ale určovat je bude něco jiného. To, co říká Hospodin. Proroctví, věštby, sny mají pro nás cenu potud, pokud s tím korespondují, jinak jsou falešné a klamou, i kdyby vypadaly, že jsou v Hospodinově jménu. Důležité je, co říká, aby se poznalo, že toto Hospodin říká. Přesídlenec, ten, kdo nemá dojem, že žije ve svém, že by toto byl jeho skutečný život, vždy uslyší: „Stavějte domy a bydlete v nich, vysazujte zahrady a jezte jejich plody. Berte si muže a ženy a plodte dcery a syny. Berte muže a ženy pro své dcery a syny, rozmnožujte se tam. Usilujte o pokoj toho města, do něhož jsem vás přestěhoval, modlete se za ně k Hospodinu, neboť v jeho pokoji i vy budete mít pokoj.“ Stavět a sázet a vdávat se a ženit a modlit se za místo a společnost, kde žijeme a usilovat o pokoj města a světa naprosto vylučuje vnímání svého života jako provizoria. Naopak. Ukazuje to, že tento čas a prostor jsme od Pána Boha přijali jako své, abychom spokojeně bydleli v tom, co stavíme, abychom vděčně sklízeli a jedli plody toho, co sázíme, abychom tady vychovávali děti a viděli jejich růst, abychom rovněž sami žili v pokoji, protože v pokoji je naše město a náš svět, o což jsme usilovali, a abychom radostně žili s těmi, za které se modlíme, i když to nejsou ti naši, kteří nám chybí. K tomu nás vedou Hospodinovy rady, takové jsou určitě jeho.

Chtějí nás převést kdejakou smutnou a těžkou dobou a eliminovat strádání života „jako v cizině“ nebo „jako v zajetí“.

Doba smutků, omezení a všelijakých trablů může být delší, než jsme čekali, třeba i na léta, i sedmdesát jich může být. Ale mají svůj konec. Ten Bůh Hospodin, který praví, abychom žili plnohodnotně všechny svoje časy za všech okolností, také praví, že nás navštíví a splní na nás své dobré slovo, že nás přivede zpět do stavu, který zaslíbil, abychom nebyli odcizeni a bylo nám blaze. Otázkou je, jestli je k ukončení strádání třeba opravdu jiný čas a jiné místo anebo především to, aby nás Hospodin navštívil a splnil svoje dobré slovo jako Ježíš Kristus. Abychom v jeho přítomnosti a dobrém slově rozeznali svoje usilování nyní na svém místě jako poslání od něho a vzali pro to i zmocnění od něho a přijali to jako dobré pro sebe. A získali motivaci i v cizině stavět a sázet a vytvářet pěkné vztahy, rodit děti a modlit se a usilovat o pokoj. Jednoduše, plnohodnotně žít. „Co s vámi zamýšlím, znám jen já sám,“ je výrok Hospodinův. Ale Ježíšem Kristem nám osvětluje, co zamýšlí: „Jsou to myšlenky o pokoji, nikoli o zlu: chci vám dát naději do budoucnosti“. Aby to bylo pro nás jako vzkříšení z mrtvých.

V čem se pro nás otvírá rajská budoucnost? V tom, že je pro nás za všech okolností reálným žitím Boží přání: „Budete mě volat a chodit ke mně, modlit se ke mně, a já vás vyslyším. Budete mě hledat a naleznete mě, když se mne budete dotazovat celým svým srdcem. Dám se vám nalézt. A změním váš úděl, shromáždím vás ze všech pronárodů a ze všech míst, kam jsem vás vyhnal, a přivedu vás zpět na místo, odkud jsem vás přestěhoval.“ Jestli nám Pán Bůh v Ježíši Kristu učinil skutečností, že ho smíme volat a chodit k němu, modlit se k němu, hledat a nalézat ho, protože se nám v Ježíšovi dává nalézt, pak se vskutku mění náš úděl smutných opuštěných přesídlenců. Máme motivaci, proč stavět a sázet a usilovat o pokoj a modlit se. To všechno jsou projevy toho, že můžeme zase žít, že k tomu máme sílu. Jestli nemusíme my zůstat cizinci, pak ani okresek světa a náš život v něm nemusí zůstat cizinou. Amen.

Modleme se:

Dobrý Bože, děkujeme, že k nám mluvíš. Tvá slova jsou ve všech situacích našeho života zdrojem pokoje a radosti. Zvláště pak tehdy, když jsme znepokojení a smutní. Chybí nám ti, kteří nás milovali a už s námi nejsou. Schází nám jejich láska, jejich moudrost, jejich milá a vzácná společnost. Děkujeme, že nás, uvízlé, chceš vyvést z mělčin naší strnulosti a opuštěnosti a nalézt nás pro nás samotné. Dáváš nám motivaci, abychom mohli zase stavět a sázet a modlit se a usilovat o pokoj a dobro, abychom měli zase sílu žít. Děkujeme, že je takový tvůj modus, ve kterém člověka a lidstvo navštěvuješ. Učinil jsi nám jej známým v Ježíši Kristu. V něm jako Spasitel vstupuješ do všeho, co žijeme.

Prosíme, lidi nemocné virem, který nás znepokojil a poděsil, uzdrav. Odstraň ho z tváře země. Nevíme si s ním rady. Prosíme, ochraň slabší a starší mezi námi, i ty, kteří se s vypětím všech sil starají o zdraví a životy ostatních. Prosíme za požehnání služby zdravotníků, pracovníků v sociálních zařízeních a výzkumníků. Prosíme za pomoc pro všechny ohrožené touto situací, za děti, které nemohou do školy a ke hrám, za rodiče, kteří se o ně starají a nemohou do práce, za všechny zaměstnance, kteří nevědí, jestli si udrží zaměstnání, za živnostníky, jejichž podnikání je omezením velmi ztížené. Prosíme, dej nám všem nadějnou mysl a braň každému upadnout do zoufalství. Tvoř nám důvody pro dobré životní projevy i v této době. Pane, smiluj se nad námi, tvou spásu vyhlížíme. Amen.

Co neumíme vypovědět, vkládáme do modlitby, kterou nás naučil Ježíš:

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Vezměme si pro sebe slova poslání:

Svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci. Ef 6, 10

Přijměme požehnání:

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen.
2 Te 3, 16

Zazpívejme píseň 553, Můj Pane, srdcem tě i rty